

ВЕЛИКА СРБИЈА

LA GRANDE SERBIE

ЛИСТ ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН ПО ПОДНИ

ПРЕТПЛАТА ИЗНОСИ:

Месечно 3 франка, тромесечно 9 франка, годишње 36 франка

ОГЛАСИ СЕ ПРИМАЈУ ПО ПОГОДИ

РУКОПИСИ СЕ НЕ ВРАЋАЈУ

Стан уредништва

улица Коломбо 33 Солун.

БРОЈ 10 сант.

Уређује ОДБОР

БРОЈ 10 сант.

БУГАРИ У ШКРИШЦУ

III

Полемисати с Бугарима о Македонији, било би чисто губљење времена. У осталом ми зато немамо потребе. То је њихова ствар. Они су дотерани до зида, те није чудо што им се прохтело да тврде оно у што више нико жив не верује. То је њихова стара пасија. Ми можемо бити задовољни што су у такав положај дошли. Сам факат што они ово питање данас износе јасно, обележава стање у коме се налазе. Али да видимо како су се Бугари са тим „њиховим“ народом опходили и како су га за свој сматрали кад су у Македонију дошли. Рушење старих споменика, забрана славе, скидање фирми и замена са бугарским, ломљење крстова на гробовима, паљење икона по црквама и манастирима, забрана народне ношње по селима, уништавање старих натписа по манастирима и црквама, о чему постоје писмене наредбе бугарских власти, јасно оцртавају обележје народно у тим крајевима. Без сумње да су то знаци бугарске народности, не би им сметали, али су им боли очи ти речити докази наше прошлости у тој класичној земљи Србиновој. Но да оставимо историјску документа па да се о сарнемо на скору прошлост, па и на оно што се још и данас дешава под бугарским режимом у крајевима који су имали несрећу да трпе у окривима бугарског ропства.

Одмах по своје уласку у Македонију, Бугари су увели комитетске власти. Вође бугарских бандита постали су диктатори без икакве контроле, ма са које стране било. Масу угледних првака ставили су под нож. Нису жалили ни жене ни невину дечицу, већ их као јагањце клали. Читаве околине опустошили су. Тај крвави режим трајао је пуних пет месеца. Можда би и даље продужили да се није народ обратио Немцима за заштиту. И тек пошто су ови интервенисали, уведене су грађанске власти којима су опет на челу били чу-

вени крволоци комитетски.

Нека нам г. Радев одговори: кад је тај народ „етнографски бугарски“, зашто су у Куманову убили, првих дана по уласку, седамнаест најугледнијих грађана, а у околини, четири стотине тридесет и два; у скопљанској Црној Гори преко две стотине, у Велешкој све живо што је у Богомилу, Теозу, Мокрању, Мартозцу, Капинову и Нежилову поклати нештедећи децу ни старце? Исто тако што су истребили и под нож ставили становништво села прилетске и кичевске околине? Зашто су слабе жене, невину дечицу и нејаке старце поклати у Зрзу, Слечу, Маргарима, Секирцу, Риљево, Долгавцу, Козимну, Жабјану, Дољанима, Ропотову, Гестиражну, Дреновцу, Костинцу, Степанцима, Стровју, Небрегову, Крапи, Црешњеву и Белици? Зашто су спалили тридесет и пет села и становништво истребили у Поречу? Што су поубијали онолики број сељака у Родетинској Реци-кичевског краја? Шта им је крив народ у Гостиварској, Тетовском и Дебарском крају, кога су преполовили и до прасјачког штапа довели? Што су клали сељаке из Дебарца и Дримкола из Охридског краја, кад је тај народ по Радеву „бугарске“ народности?! Зашто су лишили живота и убили педесет и седам православних свештеника и преко стотину учитеља у Македонији на најгрознији начин уморили? Што су из Битоља, Прилепа, Кичева, Скопља, Велеса, Куманова, Кратова, Кочана, Берово, Штипа, Ресна, Охрида, Кривево, Дебра, Гостивара, Тетова, Дојрана и Ђевђелије две хиљаде најотреситијих грађана у Бугарској интернирали? Шта су се од ових грађана бојали кад комунике бугарске владе вели: да их је народ с радошћу дочекао, кад је по њиховом тврђењу то „бугарски народ“? Од куд овај страх од својих?! Што ми слично што не

урадимо кад смо ушли или из Македоније изашли? Од куд они чести узвици народних посланика у бугарском Собрању, а нарочито Такева биз. министра, да је народ у Македонији хладан према бугарским властима и њиховој војсци и да је за Бугарску изгубљен? Шта је дало позода генералу Бојациеву, да зашвили у Охриду на Нову Годину (1916) како је очајан што види да од Бугаризма нема ништа у Охриду и Битољу и да је тамо свега једна кућа бугарска? Од куд сада ово демантовање једног старог и за Бугарску заслужног генерала а што је најглавније и личног пријатеља Радевљевог?

Какву је потребу имао окружни начелник у Охриду Белев да подвикне охридским грађанкама, кад су дошле да га моле да утврди цену житу: »Напоље! подкркајте од глади. Све сте ви Српкиње«, кад је тај народ по тврђењу комуникаје, који је његова влада објавила, бугарски? Што је бугарска влада наредила велешком митрополиту Мелентију да иде по варошима Македонским и да народ утврђује у бугарској народности, како то вели бугарски лист „Дневник“ у почетку фебруара ове године, кад је тај народ по комуникају бугарске владе њихов? Што је бугарски Министар Просвете казнио надзорника скопљанских основ. школа што је објавио резолуцију донету на учитељском скупу у Скопљу, у којој се тврди да је код ученика не србузирање већ фанатизам српски ушао и моле Господина Министра да се предузму брзе и енергичне мере? Зашто?

Од куд су сада претуне Македонске планине војних бегунаца, све самих Македонаца, што признају саме бугарске новине, кад су они „Бугари“ и кад су онако „херојски“ са Бугарима тукли Србе на Брегалници, — како то бугарски комунике вели? Услед чега су се појавиле онолике чете формиране из средине народне, баш у срцу Македоније, кад је тај народ њихов? Ко је вукао за језик пуковника Пашинова да на Св. Кирила и Методија пр. год.

чисто мештанске охридске песме назове српским и у срци је пребацио Охрићанима што негују српску песму, кад су Охрићани по комуникају Бугари? Да. То су само неколико примера из најскорије прошлости. Нисмо се хтели чак позвати ни на ону групу мађарских научника, који су у јануару ове године кроз Македонију путовали и који су констатовали да је народ Македонски много ближи Србима и по језику и по обичајима, него ли Бугарима, а што је праву буру у Софији изазвало. Бугарима је ова констатација тешко пала, а нама је драга у толико што је баш за време њиховог ортаковања дошла. Шта ли би тек ови Мађари написали да нису у савезничким односима са Бугарима били? Не помињемо ни она запрепашћења немачких виших и нижих официра, која су јавно испољавали приликом уласка њиховог у македонске вароши, питајући бугарске колеге: „где је тај ваш народ? Ми не видимо никаквог одушевљеног дочека!“ И кад је ово све овако, где су ти докази да је народ Македонски бугарски? Мислим да Симеон Радев неће ваљда рећи да је бољи Бугарин од Бојацијева, Такева, Пашинова и Белева, а ко је други позванији од њих да да праву оцену о тамошњем народу, кад су они са тим народом и у народу од уласка њиховог у Македонију. И најзад кад је народ у Македонији бугарски одкуд оволике хиљаде Македонаца који су са нама пребегли, а међу којима има најугледнијих и најбогатијих породица, које су оставиле сву своју имаовину, не хтевши сачекати „лободу“ коју им Бугари дочош? Шта ће на ово рећи г. Симеон Радев? Позивати се сада на неколико странаца, који нису знали језик народни, а који су по софијским банкетима податке о Македонији прибирали, — код живих угледних Бугара права је бесмислица. Занас изацеомисати свет изјаве Бојацјева, Пашинова, Такева и Белева су од значаја, јер су оне потеклена основу искуства стеченог на лицу места. Нико боље од њих не де-

мантује коминике бугарске владе, што се тиче етнографског питања Македоније.

Бугарима би особито задовољство учинили кад би са њима полемисали о Моравској области. Чудно задовољство! Зар они нису имали опипателних доказа ко су Моравци, у српско-бугарском рату и у 1915 години? Зар и данас кад се код Бугара помене српски „Втори пук“, како га Бугари зову, не изазове страшније дејство него ли да међу њих експлодира бомба највећег калибра?! А „втори“ пук је из срца Мораве. И само Бугари, а нико други, износе ово питање сада, кад тамо бесни револуција и кад ти исти хероји наши из Моравске области за дају стршне ударце мрском Бугарину, а то Бугари чине једино у намери да острани пажњу света од крвавих погађаја који се данас у Моравској области одигравају.

Бугарима и њиховом комуникају Моравци су дали кратак одговор, који гласи: „фишек ти је одговор“.

Страна штампа

ЕНГЛЕСКЕ ПОВЕДЕ

»Берлинер Цајтунг ам Митарг.« Не само је требало, да *Енглези нагомилају знатан ратни материјал у току недеља интензивног рада, већ је и њихова пешаднија морала напаста св великом храброшћу и знатним полтом. Енгл. војсци ваља признати њене јединствене војничке квалитете, јер само трупа, која има те особине у таквој мери способна је да задобије резултате на фронту, који бране херојске немачке трупе.*

»Газет де Лозан« (пуковнички Секретар): »Зар је могуће, да су се Немци дали изненадити толико, да непријатељу предаду хиљаде заробљеника? Припрема напада од енглеске артиљерије трајала је два дана и њој је претходила рафалска ватра, која је, како велe немачке депеше, трајала више часова. Немци су дaкле морали очекивати офанзиву и што је она рђаво приривна, било је зато, што је била недовољна и што је вођена са тактиком и снагом, које су деморалисале браниоце немачких ровова.

ШПИУНАЖА У БРАЗИЛИЈИ

»Француско-бразилски реви«: »Упркос предзетим ме-

рама, потпуна аустро-немачка шпијунска влада још у Бразилији. Та издржљива и подмукла раса не полаже оружје. Једно се место узима овде, друго поставља мало даље. Они злоупотребљују равнодушност и немар бразилијанских власти. Тако се, с времена на време, открива депо уља и газолна овде, безжична станица онде, место за снабдевање, тамо ит. д. Обмањујући власти, Аустро-Немци настављају слободно свој сремни рад.

АМЕРИКА У РАТУ

»Прајсаше Џајтинг«: »Ступање Америке на страну наших других десет противника очевидно је од огромне важности, али тиме није умањено наше

поверење у исход конфликта. Помоћ америчке флоте, припреме наоружања с оне стране Океана, одашиљање експедиционог кора у Европу — све то нас оставља равнодушним. Ваља имати у виду једну ствар: финансијску помоћ Споразуму, која ће бити знатна«.

«Германија»: «Г. Вилсон не би нам објавио рат, да смо и мали мање непријатеља. Његова одлука је изазвана тајним обавезама или надама. Историја ће строго судити председника. Од почетка рата број наших непријатеља је стално растао. Да су нас сви заједно напали, наша би ситуација била очајна. Данас ми имамо осећање наше снаге.»

Са ратних фронтова

Са солунског фронта

— Француски коминике —
Солун, 18. априла

Јуче су Бугари предузели нове нападе на енглеском фронту али су одбијени са губитцима. Напад непријатељске пешадије на коју 1050 није успео. Авијатика и артиљерија показале су велику активност. Непријатељски авиоплани бомбардоали су Воден и станицу Вертекоп. Поред осталих жрта а погинуло је једно дете од десет месеца.

Француски коминике

Париз, 18. априла

Артилериска јака борба између Сен Кантена и Оазе и код Шемен де Дам. Борба са бомбама на сектору мајора Ертебиза. У Шампањи, после живе артилериске припреме, француска је пешадија извршила напад на немачке линије код Корнилете. Западно Французи су заузели више рововских јако утврђених линија до јужно од Бена у дубину од 500 до 1000 метара. Истично проширили су њихове линије на падинама северно и северно-источно од Мон О до ивица друма Морва — Моронваер. У тој области наставља се јака артилериска борба.

Авијатика. У току 16 априла француски су пилоти оборили четири немачка авиоплана и шест других приморали су јако оштећени да се спусте на земљу.

Француски авиоплани за бомбардовање бацили су многобројне бомбе на авијатичарски логор код Колмара и Фрескати, на станице Аре, Нован Аман Бетенвил и на биваке непријатељске.

Румунски коминике

Јаш, 18. априла

На целом фронту обично пушкарање и канонада. Активност је артиљерије била јака у области села Титсети и Олести на Путни, и у близини Садулроска и Котулунга. На Серету тешка руска артиљерија проузроковала је јаку експлозију у једној непријатељској батерији јужно од Катулунга.

На фронту од Дунава до Црног мора мирно.

Италијански коминике

Рим, 18. априла

У долини Комонике, један непријатељски одред извршио је изненада препад у наш истакнут положај код пролаза Тонале, али чим смо добили појачања непријатељ је био потиснут са положаја. Јака артиљеријска борба код Травињоло и у зони Горице. На целом фронту интензивна активност патрола источно од Тиерно, западно од Самоне и нарочито на висовима источно од Горице и на Красу.

Непријатељ је претрпео осетне губитке. Заробљено је око двадесет војника и један официр.

Непријатељски авиоплани бацили су бомбе на места у до-

њем току Соче. Штете су незнатне. Два наша хидроплана бомбардовали су авијатичарски непријатељски логор у околини Трста. Вратили су се недирнути.

Руски коминике

Петроград, 18. априла

На заједном фронту интензивније пушкарање у области Копела и Регина. На осталом фронту велика активност непријатељских патрола.

На казаском фронту се еро западно од Калкита, у области Ча ела једна наша извијница напала је турско одељење и одјурити о то је на бајонет.

На осталом фронту пушкарање и активност извијница.

РУСКИ СОЦИЈАЛИСТИ

— Неуспех Ленина —

Петроград, 18. априла.

Руски социјалисти потпуно не одобравају покушаје Ленина. Изврши одбор радничких и војничких делегата констатујући покушај Ленина и његових партизана који тежи да дезорганизује земљу, али признаје, да се не могу предузети мере репресија докле он чува карактер пропаганде, решио је да се одупре том покрету пропаганде нарочито у штампани и између трупа.

С друге стране „Тан“ прима од свога дописника у Петрограду следеће информације: „Како је Лебганов сада болестан, он је ипак душа руског пролетеријата, тог правог социјализма чији се рад састојао једино у томе, да се обори тероризам.

Свакодневно Плеханов и људи који су око њега виде да се њихови једномишљеници умножавају, а за ово време Ленин губи од свога утицаја. Радничке масе осуђују овог егзалтираног човека. Пред овом променом мишљења Ленин се повлачи и уверава данас да су га рђаво разумели. Никада није саветовао — каже он — да се положи оружје, него да се само закључи мир што се брже може“.

ЦЕНТРАЛНЕ СИЛЕ И МИР

Шта би Немачка предложила

Хаг, 18. априла.

У политичким холандским круговима влада уверење да ће централне државе предузети стварно нов корак у корист мира.

Да би умирила Савезнике Немачка би предложила да одмах одустане од сумаренске акције, да евакуише француске заузете области до линије Лил Мец и половину Белгије до линије Анзре-Лил да се сазове конференција, ради дискутовања о дефинитивном миру.

Вести из Амстердама јављају да влада велика бојазан у Холандији услед догађаја који се спремају. Страхује се нарочито да Енглеска не објави блокаду северног мора која би имала огромне последице на држање Холандије. Германофилски листови признају да после интервеније Сједињених Држава, Немачка се не може надати да постигне победоносан мир. Она ће кажу они, тражити мир на време.

Ситуација у Атини

Једна значајна критика

Атива, 18 априла

„Елефтериос Типос“, који је поново почео излазити данас пише: „Грчка има жалосну привилегију да види како се унутрашња експлозија окреће против дисидентистичке штампе. Ми не коментаришемо овај феномен, који извесно не одаје част нашој социјалној цивилизацији.

Ми смо преживели све ужасе међусобних борби и питамо се да ли је Грчка после ових борби добила више снаге и већу славу? Је ли ова сада сретнија, славија богатија? Одаје ли јој се веће поштовање и већа љубав? Да ли су дајни бурних догађаја пружили хлеба онима, који нису радили и онима који су њега лишени? А шта желе они који су нас гурнули у ову ситуацију, кад и-

мају пред собом резултате свога грозног дела, које је: глад, страшна глад, негодовање целог света против нас, застој трговачке, индустријске и поморске активности, материјално и морално банкротство ове несрећне земље?

Да ли је проливена крв месеца новембра довела Макензена у Атину? Не хиладу пута не. Огромна трагедија у којој се миналазимо достигла је свој епилог. До сата је свака погрешка могла извинити али је сада фатаган час за тевтоне дошао. Германски колос посрће као човек који је много пио. Његова нада о закључењу сепаратног мира са Русијом законска је за увек чим су нестали Штирмер, Протополов и Ревенкоамф. Раденици слободне Русије знају да је Пруска фатално утицала на бившу руску управу, знају да је она угушила сваку либералну тежњу бившег цара, било милом било претњом, знају да је Пруска загрозила да угуши револуцију 1905 године са 500.000 војника ако се она на време не заврши.

Узалуд је што се изгесни политичари овде завагају илузијама немачког триумфа. Ми износимо јавно ту истину не као правократију него као обавештење. Политика Грчке није независна, она је резултат светских конфлигација, она је одјек свију перипетија. Свака немачка победа оставила је траг у њеној еволуцији.

Ми нећемо олтуживати сата наше непријатеље а још мање желети да њих нестане. Нико у овој земљи нема права да се понада као за време Атине и Тимура. Ми пружамо руку свима онима који сањају о једној јакој срећној и уједињеној Грчкој. Ми им стављамо на знање да се спасење изврши што пре јер ће сутра бити доцкај, врло доцкај. Ми смо дошли до ивице пропасти и због тога је погрешан

ФЕЛТОН

Војна снага Америке

Америкаска флота на дан 1. јула 1915., била је састављена из 33 линијских лађа, 10 оклопних крстарица, 24 крстарица и 61 контра-торпиљера, којима треба додата 9 монитора, 19 торпиљера и 36 сумарена, намењених за одбрану обала. Најновије линијске лађе јесу Пенсилванија и Арозона, пуштени у саобраћај 1915 г. Невада и Оклохома пуштени 1914 г., Њу Јорк и Тексас у 1912, Аркансас и Вјоминг у 1911 и Флорида у 1910 г. Поред тога три — супер дреднота Нови — Мексико, Мисисипи и Јдахо почели су да се раде у 1915 и сада су свакако готови. Тако

су исто готови још 22 сумарена и 15 контра торпиљера. Две борбене лађе и 18 сумарена изгласани су за израду. Треба додати да Сједињене Америчке Државе сада такђе имају на израду знатну флотилу специјалних лађа намењених за барку противу сумарена.

Марина американска имала је ефикас од 3788 официра и 53885 војника. Због нових лађа број војника попео се на 60.000 регрутованих као добровољци. Марина американска ужива изврстан глас.

Сувоzemна војска саванитететским корпусом броји 120.000

људи и 7000 официра, који образују 31 пук пешадије, 17 пукова коњице, 9 пукова пољске артиљерије и 3 пука инжењерије. Поред тога, народна војска различитих Држава броји још 9000 официра и 120.000 људи.

Трговачка флота Сједињених Америчких Држава, која ће сада предузети понова свој прекинути саобраћај и учинити велике услуге Савезницима, има 16.000 парних лађа са укупним тонажама од 6 милиона тона и 10.700 једрилица од 2.500.000 тона. Ради упоређивања подсетимо да талијанска трговачка флота, пре рата, имала је тонажу од 1.200.000 тона, француска 1.800.000, немачка од 5 милиона и енглеска од 20 милиона тона.

Немачке лађе које се налазе

у америчким водама представљају укупну тонажу од 600.000 тона одприлике.

Али, ово није све што Америка има да да. Сједињене Америчке Државе ратоваће, како је то Вилсон лепо казао »са свима народним снагама«. Данас она већ узима у војску 500.000 људи а ако затреба она ће и два пут увећати овај број.

У престанишним радњицама од неког времена, рад се силно увећао. За најкраће време из радњица изаиће неколико стотина малих, лаких и брзих крстара измењених за хватање сумарена. Све америчке трговачке лађе сада ће бити топовима наоружане а велику ће услугу учинити ратној флоту а тако исто и трговачким флотам Француске, Енглеске и Италије.

То је што може Америка дати у војном погледу и таква је за сада њена војна снага.

У погледу пак индустријском и финансијском Америка ће Споразуму силних услуга учинити будући да има неограничен извор у ратном материјалу и у новцу.

(Журнал де Же е)

С франц. Драг. Ст. Јов.

ПОШТА ЗА СРБИЈУ

Стевану Глишићу трговцу Вилево. Молим вас, известите мога сца Јеврема Милановића из Луканца, да сам са Николом и Милдредом жив и здрав. Милиша Матић такође је здрав. Шта је с братом Милорадом? Да ли сам добио никакав извештај. Пишите ми преко Црвеног Крста на бр. поште 999. Поздравља Милан Ј. Милановић.

велики напор да се она из-
бегне.
Али ако се Грчка реши
да буде средство за остварење
страсти гојединих политичара,
чији пуни труби гурају народ који
умире од глади у бескрајности,
које су скопчане са новим и свирепим несрећама,
ми ћемо се без бо-

јазни изложити свима персекуцијама да би имали
права да кажемо, да нисмо
лагали у трагичном моменту,
када је земља срлала у
погуну пропаганде. Ако
има наде да се земља спасе,
то дело приписате се Грцима,
који су злостављани, кинени
и вучени кроз блато.

пешад. потпоручник 25 драхми
да се подели сиротиним српским
избеглицама за покој душе
његовом куму Јовиши Качаревићу
пешад. подпоручнику, који је
погинуо на Груничком положају.

Г. Драгутин Н. Марковић активни
пешад. поручник 10 драхми да се даде
најсиромашнијој ученици основне школе
у избегличком логору, а за здравље
његове сестре Љубице.

Владими Комесари и овим путем
изјављују у име сиротних српских
избеглица своју благодарност
дародавцима.

Из канцеларије Владими Комесара,
17 априла 1917. год. бр. 1432, 1433.
Солун.

Продаја

Дувана и цигарета Српског Државног Монопола

Свима својим малопродавцима дувана и цигарета Управа Државних Монопола признаваће од данас на име процента, ко купи:

а) Дуван друге или треће врсте српски

до 2000 динара . . . 10 од сто
од 2000 до 5000 . . . 12 од сто
од 5000 до 7000 . . . 15 од сто
од 7000 до 10000 . . . 17 од сто
преко 10000 динара 20 од сто

б) Цигарете

Српски специјалитет

до 1000 драхми . . . 12 од сто
од 1000 до 3000 драх. 15 од сто
од 3000 до 5000 » . . 17 од сто
преко 5000 драхми . 20 од сто

в) Цигарете

друга врста македонске

до 500, — драхми . . . 12 од сто
од 500 до 1000 драх 14 од сто
од 1000 до 3000 » . 16 од сто
од 3000 до 5000 » . 18 од сто
преко 5000 драхми . 20 од сто

Свакоме лицу, које за своју личну потребу купи најмање за 25 динара или драхми предњих прерађевина Управа Државних Монопола даваће попушта 6 од сто.

ВАЖНЕ ВЕСТИ

Петроград. — „Новоје Време“ јавља да је општински савет вароши Москве примно француске и енглеске социјалисте. У говору, председник их је уверио да војска одбија сваку помисао о миру пре коначне победе, која једина може да очува задобивену слободу.

Атина. — Ламброс је свопштно да је кабинет коме он

председава, одлучно да да оставку. Први је министар додао да је наименовање Целоса као привременог министра народне привреде изискивала потреба ради регулисавања извесних радничких питања, која Апостолдес, титуларни министар није могао решити јер је био болестан. Изјавио је такође да ће се министарска криза завршити врло брзо јуче после подне Ламброс и Залакостас разговарали су дуго са краљем.

Петроград. — У једном разговору са уредником „Биржевија Вједомости“ г. А. Тома је изразио своју наду и поверење у руску револуцију. И поред тога, изјавио је министар наоружања, што се код посматраоца извесних ствари на први поглед појављују узнемирености, када се дубоко посматра види се да се испод привидног нереда догађаја крије стваралачка снага надахнута добрим смислом и логиком. Ја сам уверен да организаторске снаге демократије раде корисно и да ће из ових снага изаћи једно стање ствари стабилно и чврсто.

ПОСЛЕДЊЕ ВЕСТИ

Са нашег фронта

— Српски званичан извештај — Солун, 18 априла.

17. априла обична активност артиљерије. Обостране азијације су веома активне. Непријатељски азијатичари бацили су велики број бомби на отворену гарош Воден, у којој нема никаквих трупа, и причинили много жртава међу становништвом. Наши авијатичари бацили су бомбе на непријатељске логоре дуж фронта.

ГЕНЕРАЛ ИВАНОВ ПУШТЕН У СЛОБОДУ

Из Петрограда јављају: Генерал Иванов, који је пре неколико дана ухапшен, пуштен је у слободу, пошто је дао писмену изјаву о верности Провизорној влади и обећао да неће напуштати Петроград. Он ће ипак бити под надзором министра правде.

ПИТАЊЕ БОЛНИЧКИХ ЛАЂА

Лондон, 18. априла.
И ако су јасна обележја болничких лађа укинута, ове лађе продужују и даље своју службу у транспортовању рањеника, лекарског персонала и санитарског материјала. Немци су на бестидан начин раскинули са хашким и женевским конвенцијама, упркос огорчењу целог се-

та. Ми смо изменили организацију транспортовања рањеника, да би ове обезбедили, колико је више могуће. Ми ћемо и даље респектовати конвенције, које Немци срамно газе.

ЛАЖИ НЕМАЧКИХ КОМУНИКЕА

Лондон, 18. априла.
Пуковник Фелер пише поводом лажних берлинских комуникација у „Сундеј Тајмсу“: „Генерал Хег и генерал Нивел дају стално тачне извештаје о задобивеним положајима и заузетим местима, као и о броју заробљеника и заплених топова Међутим, извештаји немачке главне команде лажни су. Ови су неуморни у томе, да немачку публику обману, како је стратегија немачке команде корисна.

Немачки комуницисти тврде, како се положаји „напуштају“ намерно, како би се непријатељ потукао у главној битци. То је стара пруска метода, која нас подсећа на битку код Јене, где је немачка команда издала наредбу, да се Берлин кити заставама у знак радости за добивену битку. Међутим познато је, да је Наполеон код Јене коначно потукао Немце.

РУЗВЕЛТОВ ГОВОР

Вашингтон, 18. априла
После дебате о регрутовању Рузвелт је рекао: „Америка се не сме задовољити само образовањем једне армије. Ми се боримо у овом рату за основне циљеве нације и демократије, као и за будућност слободних установа. Ми Американци имамо да захвалимо британској и француској морини, као и њиховим армијама за нашу садашњу безбедност. Ја мислим, да се амерички народ потпуно слаже са мном.“

ХИНДЕНБУРГОВО ПОВЛАЧЕЊЕ

Лондон, 18. априла
Генерала сер О' Мор Криг изјавио је односно Хинденбургова повлачења следеће: „Наши задатак да истерамо Немце из Француске и Белгије. То се може постићи на два начина. Или се може Хинденбург нагнати на повлачење у циљу да избегне ужасне губитке, или му задати тако снажне ударце, који би потпуно сломили његову отпорност и нагнао га, да тражи спас у бегству. Хинденбург се, изгледа, решио на прво. То ће га нагнати на повлачење до Рајне, коју он сам назива Сигфредовом линијом.“

зивам да ми се одмах јави, где се сада налази. Миленија С. Станојчић удовица из Београда у Бокњано (Корзика).

Станко Јоцковић жанд. наредник да се јави Ј. Буковицу р. хитекти, у инспекцији за техничке радове, где има извештај од његове кћери Милице.

Молим доле именоване Аранђеловчане да ми јаве своје адресе како би им саопштио извештај од куће и то: Мита и Влада К Јовановић, др. Радојковић др. Стојановић, Сава Димитријевић, Којин Коисантиновић, Радоје Чумић, Иса Матић, Света Михаиловић, Танасије Думовић, др. Пајић Т. Станић Воја Ђокић Младеновић управник пор. одељења, Миша Павловић, Зарија учитељ, Г. Матић В. Јанковић, С. Кружић капетан, В. М. Јивановић сви јавите своје адресе Б. Ж. А. хаубичка батерија п. б. 711.

САОПШТЕЊА

Молим посланике, да ме што пре изводе извести; ако би ко што знао, о моме сину Михајлу С. Станојчићу гимназисти 4 раз. Битољске гимназије, који је у децембру мцу 1915 год. боловао у Солуну — грчкој болници — карантину. Њега накпо-

Дневне вести

ЧЕСТИТКА.

Из Лондона јављају: Краљица Александра упутила је сир Дугласу Хегу следећи телеграм: „Јединствено наредбање тако савршено изведено са толико храбрости и смелости и које је имало тако лепих резултата припада вашој слави и части.“

НЕИЗБЕЖНА ОБЈАВА РАТА

Из Лондона јављају да је објављена рата републике Либерје Немачкој и неизбежна. Ова је држава на обалма Гвинејског залива, има 95400 кв. км. и 1690.000 становника. Престоница је Монровна.

ОДЛУКЕ О ГРЧКОЈ

Под насловом „План о укидању амбасада у Атини“, објављује јутрошњи „Пари-Билкан“ следећи телеграм из Париза: „Француски министарски савет проучаваће питање, да ли било уместо поверити генералу Сарају политичку и војну дирекцију послова у Грчкој. Дипломатски односи не би били претрнути, већи би пали сами по себи услед немогућности, у којој се налази краљ Константин да створи владу наклоњену Споразуму.“

КОНЦЕРТ ЗА ИЗБЕГЛИЦЕ.

Улазнице за концерт који се приређује сутра у сали биоскопа „Пагек“ у корист болнице за избеглице, могу се добити у француској књижари улика Венизелос. Са куповином треба похитати, јер је остао још мали број улазница.

ПРИРЕЂИВАЧКИ ОДБОР.

За концерт болнице српских избеглица образовао је енглеско-српски одбор у коме су: госпође др А. Лујза Мак Илрој, Калверт, Ст. Јаковљевић, М. Халиловићка и глца Михаиловићева; господа: Катверт, др Сима

Аврамовић, Рад. Шапоњић, в. в. конзул, Јаковљевић адвокат, Стаменковић капетан и Коловић, инжињер.

ЧИТУЉА.

Никола Петровић бакалин из Београда јавља својим сродницима, пријатељима и познаницима тужну и жалосну вест добителу од својих да је његова кћи Сјамка преминула 6. априла прошле год. у Београду испустивши своју племениту и млађану душицу у најлепшем цвету своје младости у својој 16. год. као ученица 4. разреда гимназије, тугујући и бринући за својим родитељем кога је неописано волела.

Ожаловљени за наред, родитељи: отац Никола, мати Милица, сестре: Босилка и Вукосава.

УЧИТЕЉ ЕНГЛЕСКОГА ЈЕЗИКА.

Ђорђе А. Петровић, учитељ и тумач при 38. Енгл. болници извештава све оне, који су му се обратили писмено да желе имати његов „Учитељ Енглескога језика са граматиком од Корзина и Уелвуда“ — да је књига готова и изишла из штампе и да се може добити код писца или у српској књижари Ристивојевића у Солуну, а по цени 350 др. у меком, и 5 др. у тврдом повезу.

Позива се

Да предстану канц. Влад. Комесара ради саопштења и то: 1., Коста Гогу трговац из Битоља по акту № 1415. 2., Љубомир Вранић сештевик по акту бр. 1416.

Благодарност.

Приложили Владими Комесарима: Г. Милован Жунић, резервни

Клоке срез. лепенички окр. краг. да је здрав.

Госпођи Анки Хас Алексинац молим вас известите моју сестру Радуну Н. Миљковића из Доњег Крупца да смо ја, Милан и Радисав живи и здрави, четри пута сам ти послао новац преко Тимића три пут и Трифунца један пут. Одговори преко женевог Црвеног Крста јеси добила новац и где је Дара са децом и како сте Аврам Живановић пошта бр. 4.

Јездимир М. Јанковић трговац из Чачка извештава своју жену Василију Ј. Јанковић у Чачку или Београд Коларчева 12 да је жив моли да се јави преко Милорада П. Јовановића чинов. железнич. да ли је жива, пошта 999.

Михаило Ј. Ристић војан чиновник извештава жену Љубицу М. Ристић Кичевска ул. бр. 19 Београд да је жив и здрав и да јави је ли добила новац.

Радивоје Цветковић вој, ло-

жач извештава своју жену Милку Цветковић у Алексинцу да је са братом жив и здрав.

Ленки М. Марковића Крушевца, јавља муж Кића тишлер, да је са братом Сандром сајци још здрав и моли да му се Ленка јави преко Црвеног Крста на п. бр. 999.

Извештава се Малутин Марковић, механичарска радња Београд у улици краља Милана бр. 8 Теразије да су здрави Мића и Сандра баба Марјин из Краљева.

Светислав и Богољуб Милосављевићи, п. поручници јављају Боровој Трифунчићу гимназист, Косанчићев 37. — Ваљева, да су добро — моле за извештај о својима.

Димитрије Тадић војник артиљерац извештава своју ујну Даринку Ђурашиновић удову Староцрквена ул. бр. 11 Београд да је жив и здрав и моли је да јави његовој мајци у село да му се јави на пошту 315.

Бранислав Живковић, политички писар, извештава своју жену Мицу у Спојној ул. бр. 22. Београд, да је добио прву карту пре кратког времена и одмах је послао у два маха новац, нека јави о пријему новца. Одлакује смрт Милову и моли је да се одмах јави, поздравља све, жив је и здрав.

Г. Аци Б. Динићу Женева. Ваше писмо као и карта из Србије које сте ми пратили добио сам хвала велико. Новац који вам послао Вама пошаљите мојима. Поздравља вас Млад. П. Милић, п. бр. 999.

Владимир Матић, књијар из Ваљева, извештава своје у Ваљеву да је жив и здрав, и моли их да му се јаве преко новца или картом на број поште 24.

Драгу Тодоровић, Ниш Олчанинска ул. 14. извештава њен муж Коста да је здрав. Мијајло Стојановић, број поште 801. извештава своју породицу у селу

У СРПској КЊИЖАРИ

М. РИСТИВОЈЕВИЋА

На кеју уз ресторан Београд
улица Ники 35. Солун
Могу се добити: Граматике
оригиналне Метода Гаспејото-Са
вер од Војислава Петровића Срп-
ско француске и Српско енглеске
Речници Стевоваћа Српско
француски и Француско српски
повезани уједно и засебно.
Мали фотографисани францу-
ско српски.

Српске књиге све које су из-
ашле из штампе у Солуну за
време овог рата.

Речници за почетнике Срп-
ско француски и Српско тали-
јански.

Речник Српско Енглески и ен-
глеско српски од Луја Кана.

Календари српски од фине
хартине са сликом Његовог Ве-
личанства Престолонаследника
Александра.

**Лекар за унутрашње
болести**

Д-р Алексопулос К.

бив. лекар у скопљ. болници
прима у своме стану, ул.
П. Мелас 21, (близу Ко-
манде Места) од 8—10 и
од 2—4 свакога дана.
Сиромашне српске избеглице
лечи бесплатно.

Сифилис и све венеричне

**болести лечи са потпуним
успехом**

директор болнице венеричних
болести у Солуну

Д-р Арист. Христовулу

прима у својој клиници
од 3 до 6 и по час. по подне.
Улица Егнатија бр. 314.

Противу

ревматизма, артритиса, болева
зглавака, крста и других бо-
лести употребљује се и лечи
успешно МОСКОВИТИН, једи-
ни радикални лек, кога су за
таквог признали сви здрав-
ствени савети и који је на-
грађен на свима европским из-
ложбама.

Краљеви, принчеви, профе-
сори универзитета, директори
европских клиника признају
лековиту моћ МОСКОВИТИНА
и препоручују његову упо-
требу.

На продаји у апотеци Ма-
роко, булевар Ники Н. 19 и у
Париској апотеци, улица Ве-
низелос Н. 8.

Част нам је ставити до знања српској војсци и српској публици, да смо
у Солуну, морско пристаниште — кеј, улица Ники 35, отворили

**СРПСКУ РЕСТОРАЦИЈУ
„БЕОГРАД“**

где се кувају само српска јела, а нарочито недељом српска гибаница.
Потрудили смо се и набавили чиста природна вина талијанска, француска
и грчка такође и француски и грчки коњак.
За сваки дан: гулаш, ђулбастија и пржена риба за доручак од 8 сати пре
подне.

Јела чисто српска са свињском машћу.
Сервирање банкета прима по умереној цени.
Препоручујући се српској војсци и публици молимо је за посету.

С особитим поштовањем,
Ђира Васић, трг. Београђанин
Васа Златаревић, ресторатер.

СПЕЦИЈАЛИСТА ЗА УНУТАРЊЕ БОЛЕСТИ

Др. АЛЕКСАНДРИДЕС

Управник болнице за заразне болести

Прима свакога дана од 11—12 пре и од 5—6 по подне у француској апо-
теци ул. Франк бр. 35. — у згради француске болнице — а од 2—4 по подне у
своје стану, ул. престолонаследника Ђорџа бр. 35. — уредно ул. са булеваром
краља Константина.

Поткожна убризгавања Неокатварзана као и новог француског препарата
„Галил“ противу сифилса.

**Уредништво „Вел. Србије“
прима огласе по умереној цени.**

Књижара

РАДИУМ

Улица Венизелос 7.

Има све врсте илустрованих листова, забавних
књига: француских, енглеских и талијанских. Про-
дајна цена као у Француској.

Велики избор хартија за писма, Сатова, арти-
кала и прибора фотографских најпризнатијих фаб-
рика »Кодак« и »Лјимијер«.

Извршује све фотографске радове за 24 часа.
Огромно стовариште парфимерије и артикала
за тоалету.

Разне робе стакларске, посуђа и кухињских
потреба. 2—30

Ко једном попуши цигарету „Салоника“ тај ће се уверити
о њеној каквоћи зато:

Препоручујемо г. г. пушачима да и даље
пуше само цигарете из прве и највеће фабрике
цигарета

„Салоника“

Каиро — Александрија — Солун

Најбоље и најукусније цигарете и дуван
свих врста.

Награђена првм највећом наградом на изложби
у Филаделфији

На продају у свима дуванциницама, нарочито
„Миродато“ и дуван за луле.

СИНОВИ Г. А. ЕРЕРА И К^о ЛТД.

СОЛУН

НАЈВЕЋЕ СТОВАРИШТЕ:

Позамантерије, чарапа, бижутерије, мириса, чипака, пантлика, платна
мушема Париских артикала, женске конфекције, гвожђарије итд.

— ЦЕНА УТВРЂЕНА —

Предаја на велико и на ситно по истој цени.

Париска хируршка зубна клиника
Др. Х. Салтиел и С. Арама

Са париског универзитета

Најмодернији зубно-технички
радови извршују се у кратком
року и најсолидније.

СОЛУН, улица Птоломеон 37, угао
улице Венизелос 97.

Српско Трговачко Друштво а. Д.

СОЛУН

Улица Победе бр. 11, на кеју до биоскопа „Пате“.

Обавља све банкарске, трговачке и транспортне послове.

Врши обичне и телеграфске новчане исплате за Швајцарску и
све Савезничке државе.

Са положаја може новац да нам се упућује у свима монетама
поштанским упутницама.

Уз сваку пошиљку треба нам јавити тачну адресу коме има
новац да се упути.

Прима новац на штедњу и чување.

Друштво стоји под непосредним надзором Краљ. Срп. Владе
и Врховне Команде преко нарочито одређеног делегата.

Обавештења бесплатно.

УПРАВА.

ФАБРИКА ЦИГАРЕТА

„НЕСТОС“

НАЈВЕЋА НА ОРИЕНТУ — 500 РАДНИКА

Специјалитети:

Нестос Кики	дин.	1---
„ Гиубек	„	0.80
„ Јаки	„	0.65
„ Аџрос	„	0.50